

Onderwerp: proces en positionering Omgevingsdienst NHN

Geachte leden van de RRN,

In aanloop naar de bespreking van de jaarrekening 2025 en de begroting 2027 van de Omgevingsdienst NHN, hebben wij als raadsrapporteurs kennisgenomen van de beantwoording door de Omgevingsdienst op de door ons gestelde vragen.

Wij willen u graag kort meenemen in onze duiding hiervan en de punten die wij van belang vinden voor de verdere bespreking.

Raadsrapporteurs namens uw raden:

- mevrouw P. Laan, raadslid gemeente Hollands Kroon
- mevrouw B. Glashouwer, steunfractielid gemeente Schagen
- de heer J. Mokveld, raadslid gemeente Texel
- vacant Den Helder

1. Aard van de vragen van de raadsrapporteurs

De vragen die door de raadsrapporteurs zijn gesteld, zijn nadrukkelijk niet alleen inhoudelijk of financieel van aard.

De kern van onze vragen is een **procesmatige vraag op strategisch niveau**:

Hoe komen wij als deelnemers gezamenlijk tot beantwoording van de vraag wat voor Omgevingsdienst wij willen zijn, zodat wij ook een goede opdrachtgever kunnen zijn?

Dit raakt aan:

- de koers van de organisatie,
- de opdrachtgeversrol van gemeenten en provincie,
- en de wijze waarop keuzes tot stand komen.

2. Beoordeling van de beantwoording

De beantwoording door de Omgevingsdienst is zorgvuldig opgesteld en geeft inzicht in lopende trajecten en ontwikkelingen.

Tegelijkertijd constateren wij dat er een spanning zit tussen:

- de aard van onze vragen (procesmatig en strategisch), en

- de aard van de beantwoording (met name procesmatig binnen de P&C-cyclus).

De beantwoording legt sterk de nadruk op:

- het benutten van bestaande instrumenten (kadernota, begroting, bestuursrapportages),
- en het verder ontwikkelen van de koppeling tussen strategie en P&C.

Daarmee wordt vooral aangegeven waar het terugkomt, maar minder hoe wij als deelnemers gezamenlijk tot de onderliggende keuzes komen.

3. Waarom dit aandacht vraagt

De onderwerpen waar het hier over gaat, zijn niet louter uitvoerings- of begrotingsvraagstukken.

Het betreft keuzes over:

- het gewenste serviceniveau,
- de mate van uniformiteit en maatwerk,
- en de wijze waarop wettelijke taken worden uitgevoerd.

Dit zijn keuzes met een strategisch en bestuurlijk karakter, die:

- impact hebben op de organisatie,
- en richting geven aan toekomstige financiële ontwikkelingen.

Dit type keuzes vraagt om:

- expliciete bespreking tussen deelnemers,
- inzicht in mogelijke scenario's,
- en duidelijkheid over de te doorlopen stappen.

De reguliere P&C-cyclus is daarbij een belangrijk instrument, maar naar ons oordeel niet toereikend als enige proces om deze keuzes tot stand te brengen.

4. Relatie met de efficiëntietaakstelling

In de begroting wordt een efficiencytaakstelling richting 2029 opgenomen.

Wij zien dat als een begrijpelijke ontwikkeling,
maar vinden het van belang dit te koppelen aan een helder proces.

Een efficiencyopgave kan worden ondersteund, mits duidelijk is via welk proces wordt gekomen tot:

- de onderliggende keuzes,
- de concrete maatregelen,
- en de randvoorwaarden waaronder dit realiseerbaar is.

Daarmee wordt voorkomen dat:

- financiële kaders vooruitlopen op inhoudelijke keuzes,
- en onduidelijkheid ontstaat richting de organisatie en de deelnemers.

5. Rol van de raden

De Omgevingsdienst is een gemeenschappelijke regeling van de deelnemende overheden.

Dat betekent dat er een gezamenlijke verantwoordelijkheid ligt voor:

- de koers van de organisatie,
- en de kwaliteit van de opdrachtgeversrol.

Wij achten het daarom van belang dat:

- raden tijdig worden betrokken bij strategische keuzes,
- en dat er een duidelijk moment komt waarop deze keuzes expliciet kunnen worden besproken en gewogen.

6. Samenvattend

Wij zien dat er stappen worden gezet in de ontwikkeling van de Omgevingsdienst.

Tegelijkertijd vragen wij aandacht voor de wijze waarop wij als deelnemers komen tot de onderliggende strategische keuzes.

Voor ons ligt de nadruk daarom niet alleen op wat we willen bereiken, maar juist ook op hoe we daar gezamenlijk en zorgvuldig toe komen.

Wij nemen dit mee in onze bijdrage tijdens de RRN en in de verdere bespreking.

7. Vervolg en bespreking in de RRN

Gelet op het voorgaande stellen wij voor om dit punt expliciet met elkaar te bespreken in de RRN. Daarbij willen wij het gesprek met u als leden van de RRN aangaan over de volgende vraag:

vinden wij als raden dat dit zorgvuldig via de P&C-cyclus kan verlopen, of vinden wij dat dit vraagt om een expliciete bestuurlijke stap vooraf?

Meer concreet:

- achten wij de huidige aanpak via de P&C-cyclus voldoende, óf
- vinden wij het wenselijk om via een amendement te borgen dat:
 - o er een helder proces komt,
 - o waarin gezamenlijk wordt toegewerkt naar beantwoording van de vraag *wat voor Omgevingsdienst wij willen zijn*,

In de vergadering van de RRN zullen wij:

1. een aantal gerichte vragen stellen aan de portefeuillehouder om dit punt nader te verhelderen;
2. en vervolgens graag met u als RRN-leden in gesprek gaan over de gewenste vervolgstap.

Op basis daarvan kunnen wij bepalen of:

- of dat het wenselijk is om dit via een amendement expliciet te borgen richting de raden.